

STUDENTBAROMETERN

” Nu gör vi
Stockholm till
en studentstad
i världsklass

INGRID GYLLFORS VD

För mig är Stockholm en underbar stad att plugga i.

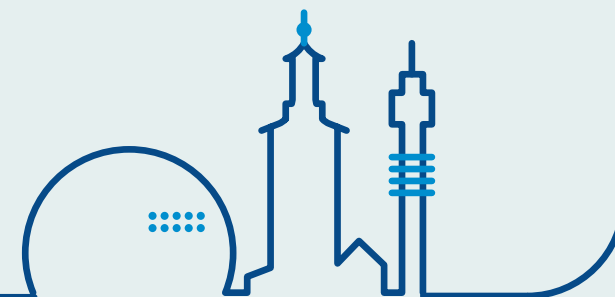
Jag har själv läst på KTH och minns tillbaka på min studietid som en av de bästa tiderna i mitt liv. Samtidigt så visar vår undersökning (och flera andra sedan tidigare) att Stockholm de facto har svårt att attrahera personer från andra delar av Sverige och världen. Staden vill dock ändra på det och har ett högt uppsatt mål: att vara en av världens ledande kunskapsregioner. Det är ett bra mål eftersom Stockholm absolut kan nå dit.

Men mycket behöver hända för att det ska bli verklighet. Framförallt är det bostads-marknaden, ekonomin och att studentlivet inte når utanför campus som är problemen. För att komma tillrätta med detta behövs en gemensam framtidssyn och en plan för hur *studentstockholm* ska utvecklas. Jag tycker som sagt att det är fantastiskt att staden har som vision att bli en studentregion i världsklass.

När visionen nu finns på plats är ett logiskt nästa steg att utkristallisera vad visionen innebär. Hur ska Stockholm vara som studentstad? Hur utvecklar vi studentmiljöer, bostadsområden och studentlivet? Här måste politik, näringsliv, akademien, fastighetsbolagen och studentorganisationer samarbeta. Med en gemensam bild blir det också tydligare vilka insatser som krävs och vilka mått och steg vi ska ta först.

Att staden utvecklas som studentstad är en förutsättning för Stockholms tillväxt. Redan idag varnar företag och organisationer om en affärskritisk brist på kompetens. Att Stockholm kan utbilda ny kompetens och attrahera de allra bästa att plugga här är såklart mycket viktigt för att staden inte ska tappa i konkurrenskraft med minskad tillväxt som följd.

Jag tycker att vi ska utgå från vilka enorma möjligheter Stockholm har! Tänk när staden blir den studentmagnet den har potential att bli. Tänk när Stockholm toppar listor över världens hetaste studentstäder och när Stockholm är platsen som företag vill etablera sig på tack vare de unika kopplingarna till universiteten. **DET är ett Stockholm vi tillsammans ska ta steg emot.**

Sammanfattning

STUDENTERS VÄRDERINGAR

- Trygghet är det som studenter värderar högst av allt. Trygghetsfrågan har blivit ännu viktigare jämfört med förra undersökningen.
- Miljö, klimat och att göra något gott för samhället är viktiga frågor för studenter.
- Att vara rik, framgångsrik, att leva ett spännande liv och att följa traditioner värderas lågt.
- Studenter är mer missnöjda med livet jämfört med populationen i övrigt. De har också svårare att lita på andra människor.
- Bara en av fem tycker att samhället utvecklas åt rätt håll.

STUDENTERS SYN PÅ STOCKHOLM OCH SITT BOENDE

- Stockholm är en regional studentstad som har svårt att attrahera studenter utifrån. Många av dem som flyttar hit för att studera flyttar dessutom ut efter examen.
- Studenter tycker Stockholm är en för dyr stad att leva och bo i. Samtidigt är många beredda att betala för ett boende om det är av bra kvalitet och i ett attraktivt läge.
- Stockholms styrkor som studentstad är lärosätenas goda kvalitet och att Stockholm är en storstad.
- Studenter vill bo centralt och äga sitt boende efter examen.
- Stockholm kan inte fullt ut konkurrera med jobb och höga löner. Många uppger att de flyttar från staden på grund av jobb och karriär.
- Stadens anses inte ha en studentprägel vilket är en nackdel.

POST PANDEMI

- Hälften av studenterna har i hög grad mått sämre under pandemin.
- Nästan hälften av studenterna tycker att deras studier i hög grad påverkats negativt.
- Merparten vill gå tillbaka till mer fysisk undervisning.
- De flesta tycker att Sverige hanterat pandemin på ett godtagbart sätt, även om många anser att Sverige kunde haft striktare restriktioner.

Slutsatser

STOCKHOLM HAR MÅNGA FÖRDELAR MEN BEHÖVER EN STUDENTIDENTITET

Stockholm har flera förutsättningar på plats för att ta nästa steg som studentstad. Det som saknas är stadens egen studentidentitet. Studentlivet behöver utvecklas och inkluderas mer i stadslivet i övrigt.

STOCKHOLM BEHÖVER FLER CAMPUSNÄRA BOSTÄDER

Studenter värderar trygghet väldigt högt och vi ser i våra kundundersökningar att våra hyresgäster uppfattar att de bor tryggt. Vi vet också att studenter vill bo nära campus med andra studenter. Att satsa på fler campusnära bostäder borde således vara ett vinnande koncept för staden.

DET BEHÖVS EN GEMENSAM BILD ÖVER HUR STOCKHOLM SKA UTVECKLAS SOM STUDENTSTAD

Stockholm har som mål att bli en av världens ledande kunskapsregioner. För att det ska bli verklighet behövs självklart fler studentbostäder men det behövs också en gemensam bild över hur Stockholm ska utvecklas som studentstad. Här behöver politik, näringsliv, akademien, fastighetsbolagen och studentorganisationer samarbeta.

Fyra områden att utveckla

1

BOSTADSMARKNADEN

En bättre fungerande bostadsmarknad under och efter studietiden behövs.

2

CAMPUSMILJÖN

Stockholm behöver fler och utbyggda campusområden.

3

STUDENTPRÄGELN

En starkare koppling mellan campusområdena och övriga staden behövs.

4

EKONOMIN

Det behövs åtgärder som förbättrar studenternas ekonomi.

Hur undersökningen gjorts

Totalt har 1044 svar samlats in bland personer som studerar på universitet eller högskola i Stockholm.

729 svar har samlats in via webbpanel med ett slumpmässigt urval av studenter som är bosatta i Stor-Stockholm (Stockholm stad och kranskommuner).

315 svar har samlats in via e-postutskick till ett slumpmässigt urval av Stockholms studentbostäders hyresgäster.

Fyra uppföljande telefonintervjuer har även genomförts bland respondenter som svarat på enkäten. Under telefonintervjuerna har öppna följdfrågor ställts utifrån respondentens tidigare enkätsvar där den ombetts motivera sina ställningstaganden.

STUDENTERS VÄRDERINGAR

Trygghet ännu viktigare

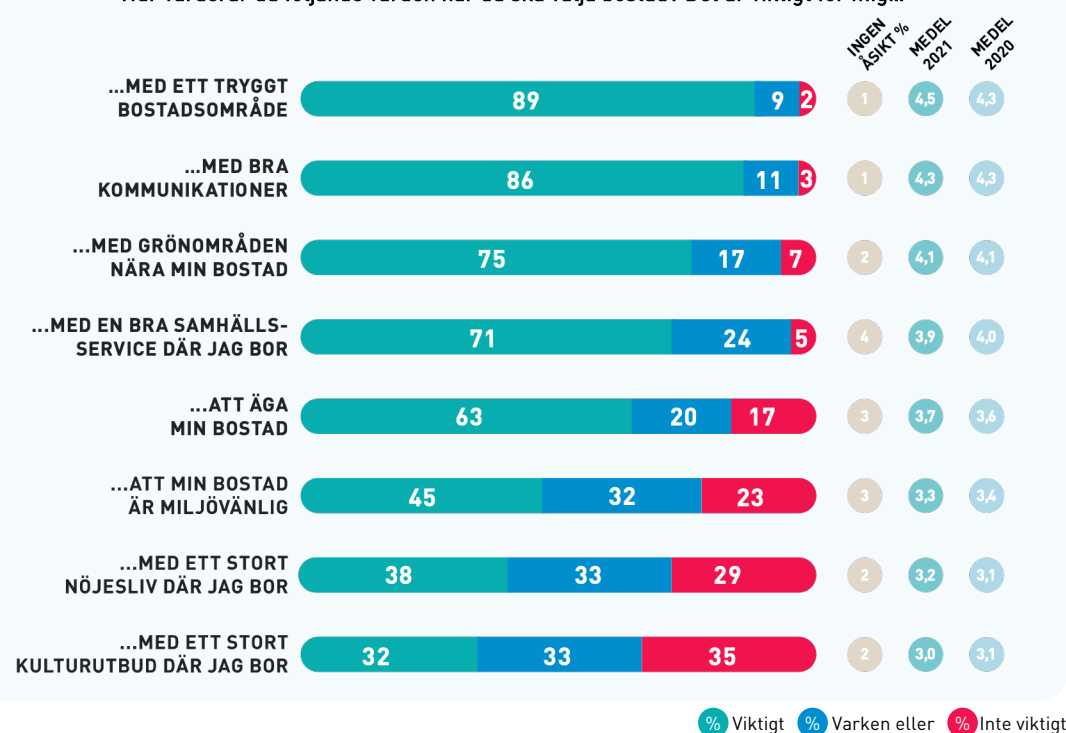
Inget är viktigare för studenter än att bo i ett tryggt bostadsområde när de får uppge vad de värdesätter mest vid val bostad. Det är en liten ökning jämfört med 2020.

Samtidigt är det endast 23 procent* av respondenterna som säger att tryggare bostadsområden skulle göra Stockholm till en bättre studentstad. En möjlig tolkning av det är att studenter i Stockholm prioriterar trygghetsfrågan och att de samtidigt känner sig trygga i sitt befintliga boende. Det kan också noteras att trygghetsfrågan dominerar mycket av det offentliga samtalet i dag och det är inte förvånande om det också påverkar studenter.

Att familj och vänner är betydligt viktigare än jobb och politik pekar också på studenters behov av trygghet.

BRA KOMMUNIKATIONER OCH ETT TRYGGT OMRÅDE VÄRDERAS FORTSATT HÖGST

Hur värderar du följande värden när du ska välja bostad? Det är viktigt för mig...

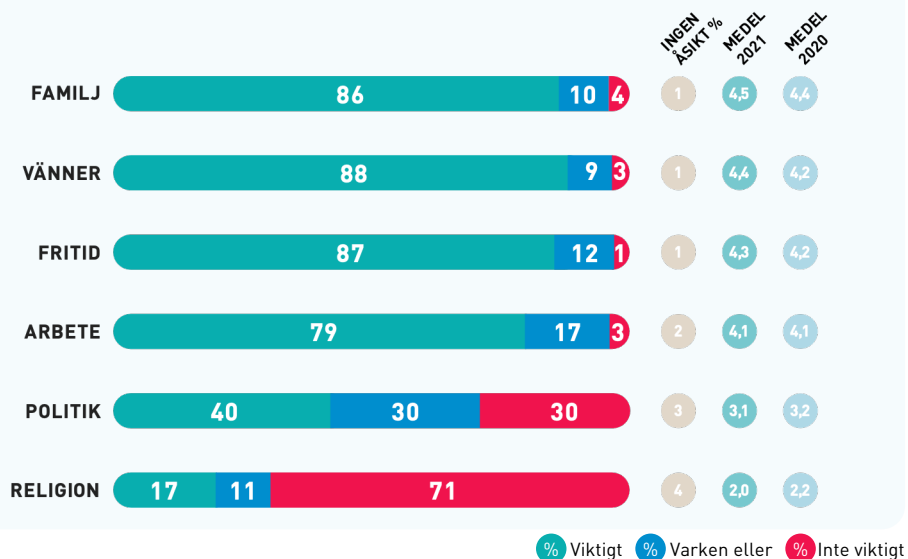

23 PROCENT* SÄGER ATT TRYGGARE BOSTADSOMRÅDEN SKULLE GÖRA STOCKHOLM TILL EN BÄTTRE STUDENTSTAD

Trygghet ännu viktigare

VÄNNER HAR BLIVIT MER VIKTIGT FÖR STUDENTER UNDER DET SENASTE ÅRET
För varje kategori indikera hur viktigt det är för dig?

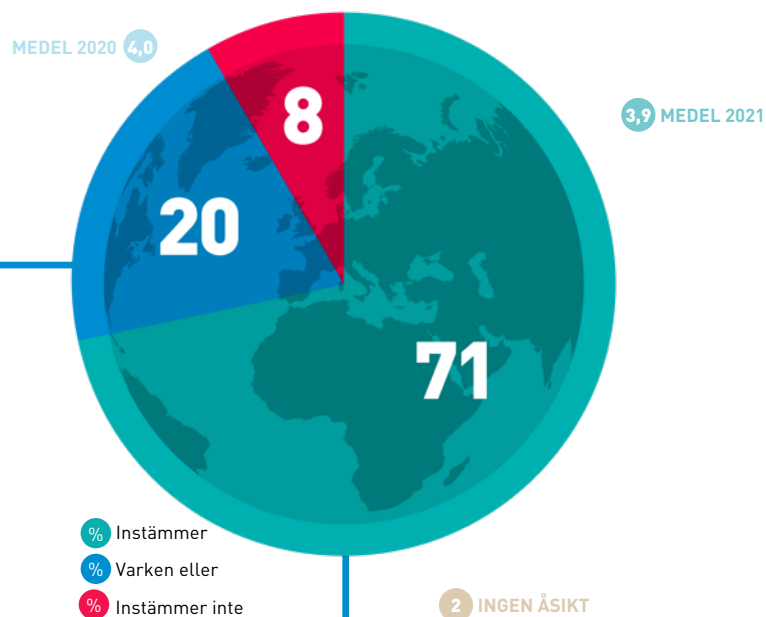

” Man vill inte vara rädd när man går ut, till exempel inte att det ska vara stökigt på stan. Det ska kännas tryggt.

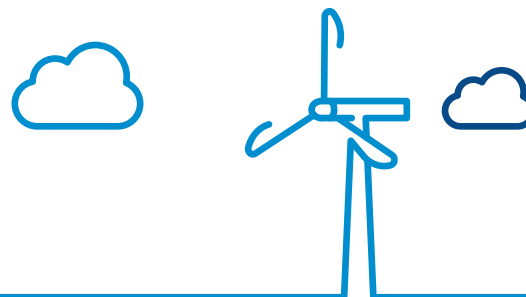
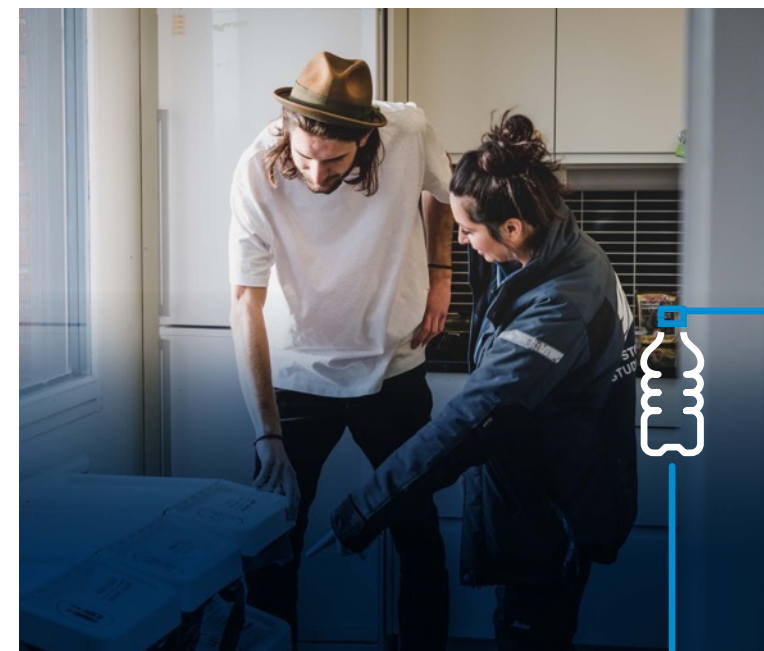
Hållbar livsstil i fokus

JAG ÄR BEREDD ATT ANPASSA MITT LIV
TILL FÖRMÅN FÖR ETT BÄTTRE KLIMAT

Hela 70 procent säger att de är beredda att anpassa sitt liv för att uppnå ett bättre klimat. Att ta hand om miljön och spara på naturresurser rankas som den näst viktigaste livsstilsfaktorn.

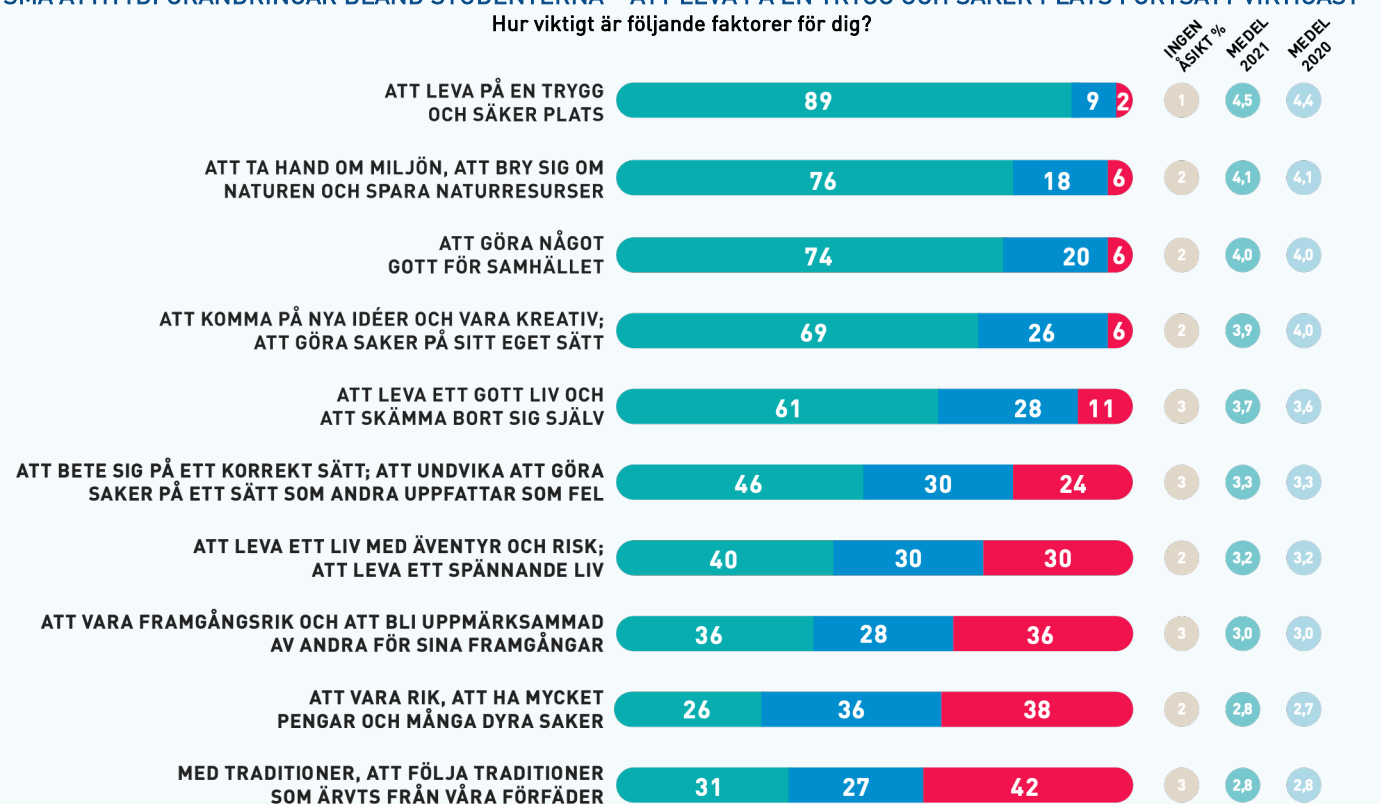
Det visar att dagens studenter är en generation som både eftersträvar att göra hållbara livsstilsval, men som också är beredda att göra avkall på sin livsstil om det gagnar klimatet. Det kan jämföras med viljan att bli rik och framgångsrik som endast ses som viktigt bland cirka en tredjedel av de svarande.

Hållbar livsstil i fokus

SMÅ ATTITYDFÖRÄNDRINGAR BLAND STUDENTERNA – ATT LEVA PÅ EN TRYGG OCH SÄKER PLATS FORTSATT VIKTIGAST

Hur viktigt är följande faktorer för dig?

■ Viktigt
 ■ Varken eller
 ■ Inte viktigt

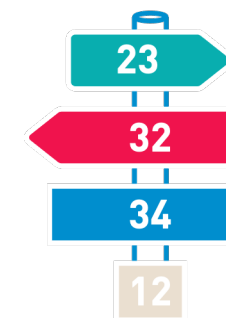
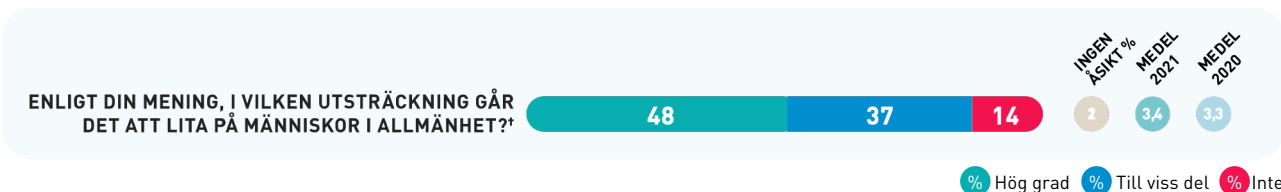
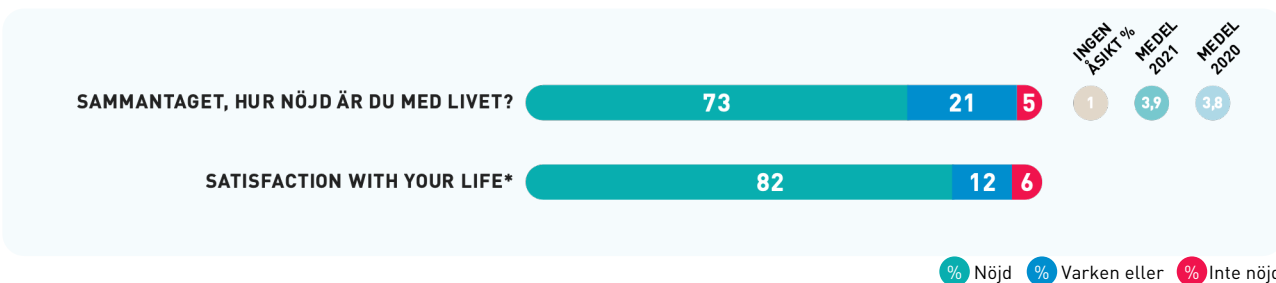
Missnöjda och tycker inte samhället utvecklas i rätt riktning

Studenter är en grupp som både är **mindre nöjda med livet** och som har lägre tillit till andra människor än populationen i övrigt (Källa: World Value Survey). Jämfört med 2020 års undersökning är skillnaderna marginella.

Frågan om hur samhället utvecklas är ny och får anmärkningsvärda resultat: endast en av fem tycker att Sverige utvecklas i positiv riktning.

Sammantaget visar resultaten att studenter har en relativt pessimistisk syn på livet och samhället. Den pessimistiska synen och osäkerheten till omgivningen kan vara en förklaring till studenters stora behov av trygghet.

HUR ANSER DU ATT SAMHÄLLET I SVERIGE UTVECKLAS?

- % I positiv riktning
- % I negativ riktning
- % Varken eller
- % Ingen åsikt

* Baserat på den globala undersökningen World Value Survey. I WVS användes för denna fråga en tiogradig-skala. För att göra resultaten jämförbara har skalorna från WVS räknats om enligt följande: 1-4 presenteras i diagrammet ovan som 1-2, 5-6 som 3 samt 7-10 som 4-5.

† Motsvarande för de svenska resultaten i den globala mätningen World Value Survey är att 63 procent svarar "most people can be trusted" medan 36 procent svarar "need to be very careful".

STUDENTERNAS SYN PÅ **STOCKHOLM OCH BOENDET**

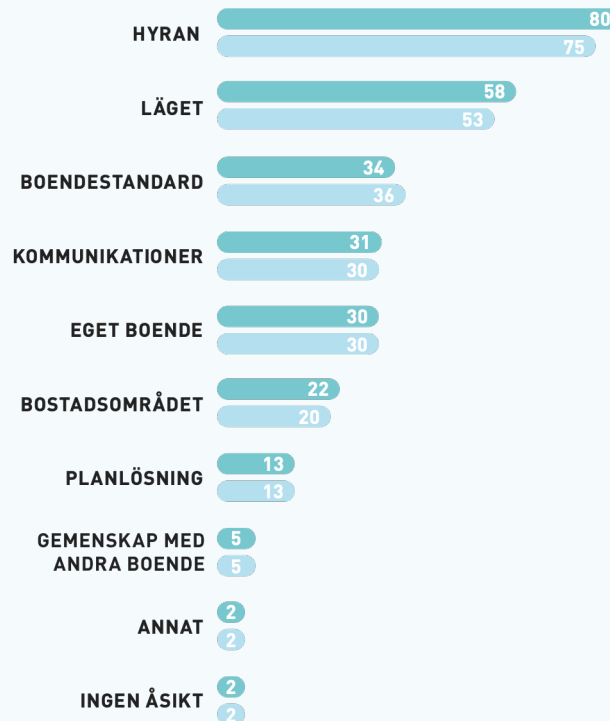
Stockholm är för dyrt – men bostaden får kosta

Flera resultat visar att studenter tycker att **Stockholm är för dyrt**. Hyran anses viktigast vid val av bostad och "att göra Stockholm billigare att leva och bo i" anses var det mest centrala för att Stockholm ska bli en bättre studentstad. Här finns dock en paradox. De dyraste bostäderna i vårt bestånd är nämligen de som det ofta är störst tryck på, förutsatt att de ligger på ett bra läge. De billigaste bostäderna är där vi ser minst intresse.

Det här visar att Stockholm lider av att studenter uppfattar staden som dyr samtidigt som studenter uppenbarligen är beredda att betala för en bostad om den ligger i ett bra läge och håller hög kvalitet. Dock finns det självklart en gräns för hur dyr en bostad får vara.

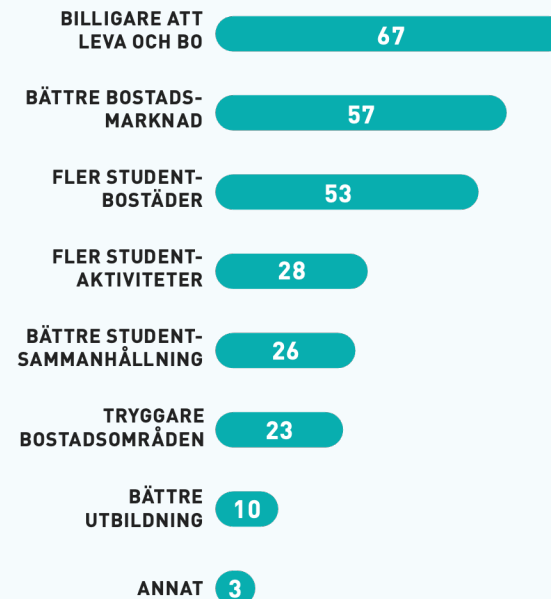
HYRAN OCH LÄGET HAR ÖKAT I BETYDELSE FÖR STUDENTBOENDET

Vilka är de viktigaste faktorerna för att du ska vara nöjd med ditt boende som student?

BILLIGARE ATT LEVA OCH BO SKULLE GÖRA STOCKHOLM TILL EN BÄTTRE STUDENTSTAD

Vad skulle kunna göra Stockholm till en bättre studentstad?

Studenter vill bo centralt och äga sitt boende efter examen

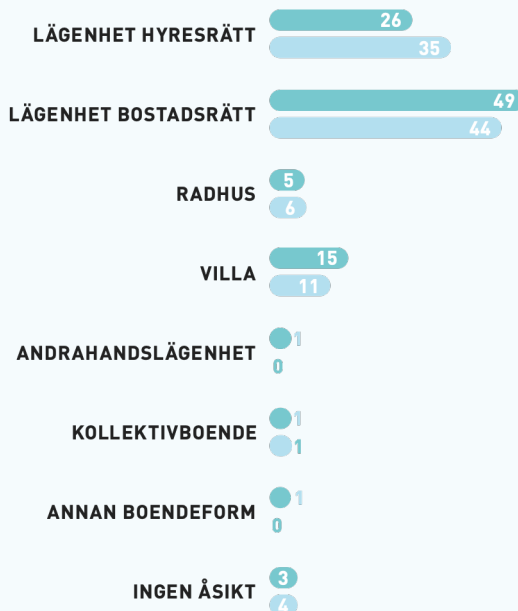
Efter avslutade studier vill studenter helst flytta till en bostadsrätt. 49 procent (en ökning med fem procentenheter jämfört med förra året) föredrar bostadsrätten jämfört med 26 procent för hyresrätten.

Även tanken på villaägande ökar i popularitet, från 11 till 15 procent. Dock är intresset för villa och radhus betydligt lägre än generellt för befolkningen vilket visar att studenter är en urban grupp som gillar att bo i en stad.

Det förstärks ytterligare av att centrala Stockholm är överlägset mest populärt att bo i.

ALLT FLER FÖREDRAR BOSTADSRÄTT SOM BOENDEFORM

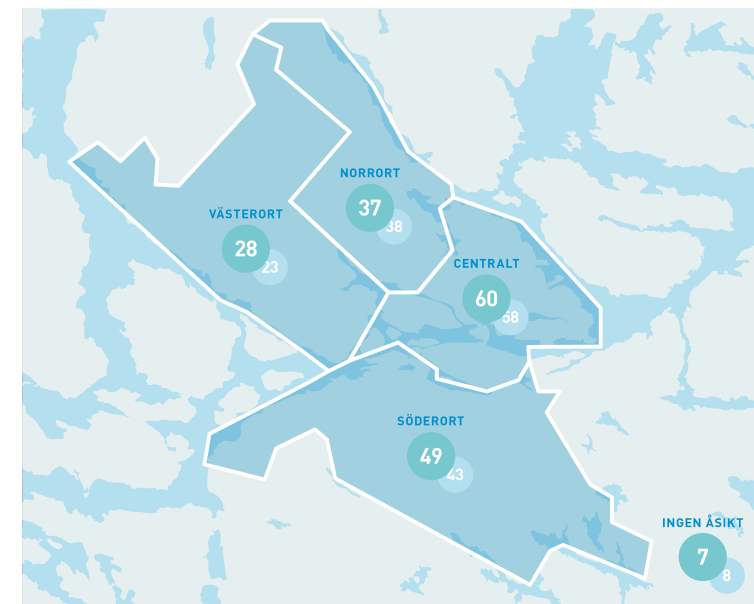
Vilken typ av bostad skulle du vilja ha efter studietiden?

% 2021 % 2020

CENTRALT OCH SÖDERORT FORTSATT DE MEST POPULÄRA OMRÅDEN

I vilken/vilka delar av Stockholm kan du tänka dig att bo efter avslutade studier?

% 2021 % 2020

Stockholm borde av naturliga skäl ha den bästa arbetsmarknaden men idag väljer studenter i viss mån ändå bort staden för att det finns bättre jobbmöjligheter någon annanstans. Det är ett problem som på sikt slår mot stadens tillväxt.

ANNAT 14

En regional studentstad som har svårt att behålla inflyttade studenter

Sedan tidigare är det känt att Stockholm framförallt är en regional studentstad. Staden har svårt att attrahera personer från andra delar av landet och världen.

Även den här undersökningen befäster att så är fallet: sju av tio uppger att de kommer från staden eller en annan kommun i Stockholms län.

På frågan om man planerar att bo kvar i Stockholm efter avslutade studier är det också lite mer än sju av tio som svarar ja.

84 procent av de som bodde i Stockholm innan planerar att bo kvar medan bara 59 procent av de som bodde i annat län eller utomlands planerar att bo kvar. Det är alltså bara 30 procent av Stockholms studenter som kommer från ett annat län eller från utlandet och av de 30 procenten uppger 59 procent att de tänker stanna i staden.

Det finns med andra ord mycket för Stockholm att arbeta på när det handlar om att attrahera fler studenter och att få dem att stanna kvar efter examen.

ANDELEN SOM PLANERAR BO KVAR I STOCKHOLM EFTER AVSLUTADE STUDIER HAR ÖKAT NÅGOT

Planerar du att bo kvar i Stockholm efter avslutade studier?

% Ja % Ingen åsikt % Nej

Jag som inte är född i Stockholm känner att jag inte har möjlighet att bo kvar här efter studierna om jag inte skulle ha tur. Jag har inte stått i någon bostadskö och det är svårt att komma in på marknaden. Man måste antingen köpa något själv eller känna någon för att komma in på bostadsmarknaden.

84%

AV DE SOM BODDE I STOCKHOLM INNAN PLANERAR ATT BO KVAR EFTER AVSLUTADE STUDIER

STUDENT OCH **PANDEMI**

Studenten har mått sämre och studierna påverkats negativt

Varannan student uppger att de i hög grad mått sämre under pandemin och 70 procent uppger att deras studieresultat har påverkats negativt av distansundervisningen.

Studentlivet är för många en tid av mycket umgänge med vänner och sociala aktiviteter. De långvariga restriktionerna har helt klart haft stor negativ påverkan på det livet. Restriktionerna tycks även ha påverkat studieresultaten mycket negativt.

Det återstår att se vilka konsekvenser detta får. Samtidigt kan pandemins avklingande effekt på samhället också göra att studenterna lägger det bakom sig när de återgår till ett mer normalt liv.

MAJORITETEN UPPLEVER ATT CORONAPANDEMIN HAR INNEBURIT ANPASSNINGAR OCH BEGRÄNSNINGAR

I VILKEN UTSTRÄCKNING ANSER DU ATT DU HAR BEHÖVT ATT ANPASSA DIN TILLVARO UNDER CORONAPANDEMIN?

I VILKEN UTSTRÄCKNING HAR DE SOCIALA BEGRÄNSNINGAR SOM PANDEMIN MEDFÖRT GJORT ATT DU HAR MÅTT SÄMRE?

I VILKEN UTSTRÄCKNING HAR DINA STUDIER PÅVERKATS NEGATIVT AV DISTANSUNDERVISNING UNDER PANDEMIN?

Hög grad
 Till viss del
 Inte

70%

UPPGER ATT DERAS STUDIERESULTAT HAR PÅVERKATS NEGATIVT AV DISTANSUNDERVISNINGEN

Många vill tillbaka till fysisk undervisning

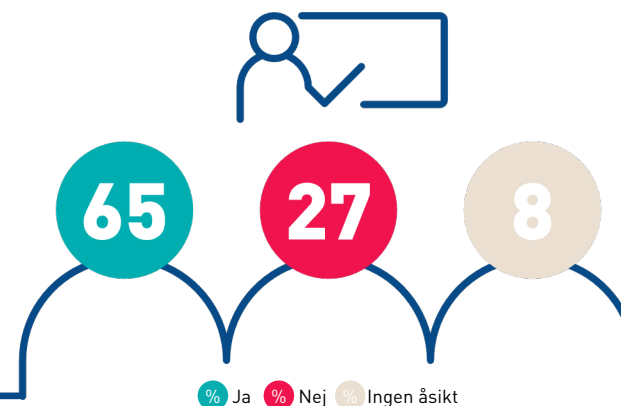

Studenter uppskattar inte distansundervisning. Två tredjedelar vill gå tillbaka till mer fysisk undervisning på universitetet.

Universitetsutbildningar var och är en hybrid undervisningsverksamhet och studenter uppskattar att den fysiska undervisningen finns kvar.

Det kan vara en viktig långsiktig lärdom att även studenter uppskattar fysisk och traditionell undervisning, både för kunskapsbyggande och för det sociala utbytet med lärare och andra studenter.

TVÅ AV TRE VILL GÅ TILLBAKA TILL MER FYSISK UNDERVISNING
Vill du gå tillbaka till mer fysisk undervisning på universitetet?

Delade åsikter pandemihanteringen

Närmare hälften av de svarande anser att Sverige har hanterat pandemin på ett godtagbart sätt, men 38 procent anser att Sverige borde ha haft strängare pandemirestriktioner.

Det är värt att notera att trots att studenterna upplever sig ha presterat sämre i skolan och mått sämre under pandemin så finns det ändå ett starkt stöd för de restriktioner som de har levt med under pandemin.

DELADE ÅSIKTER KRING SVERIGES PANDEMIHANTERING

Hur ser du på Sveriges pandemihantering?

SVERIGE HAR HANTERAT PANDEMIN
PÅ ETT GODTAGBART SÄTT

46

PANDEMIN HAR INNEBURIT FÖR MÅNGA
RESTRIKTIONER OCH BEGRÄNSNINGAR

7

SVERIGE BORDE HA HAFT STRIKTARE
PANDEMIRESTRIKTIONER

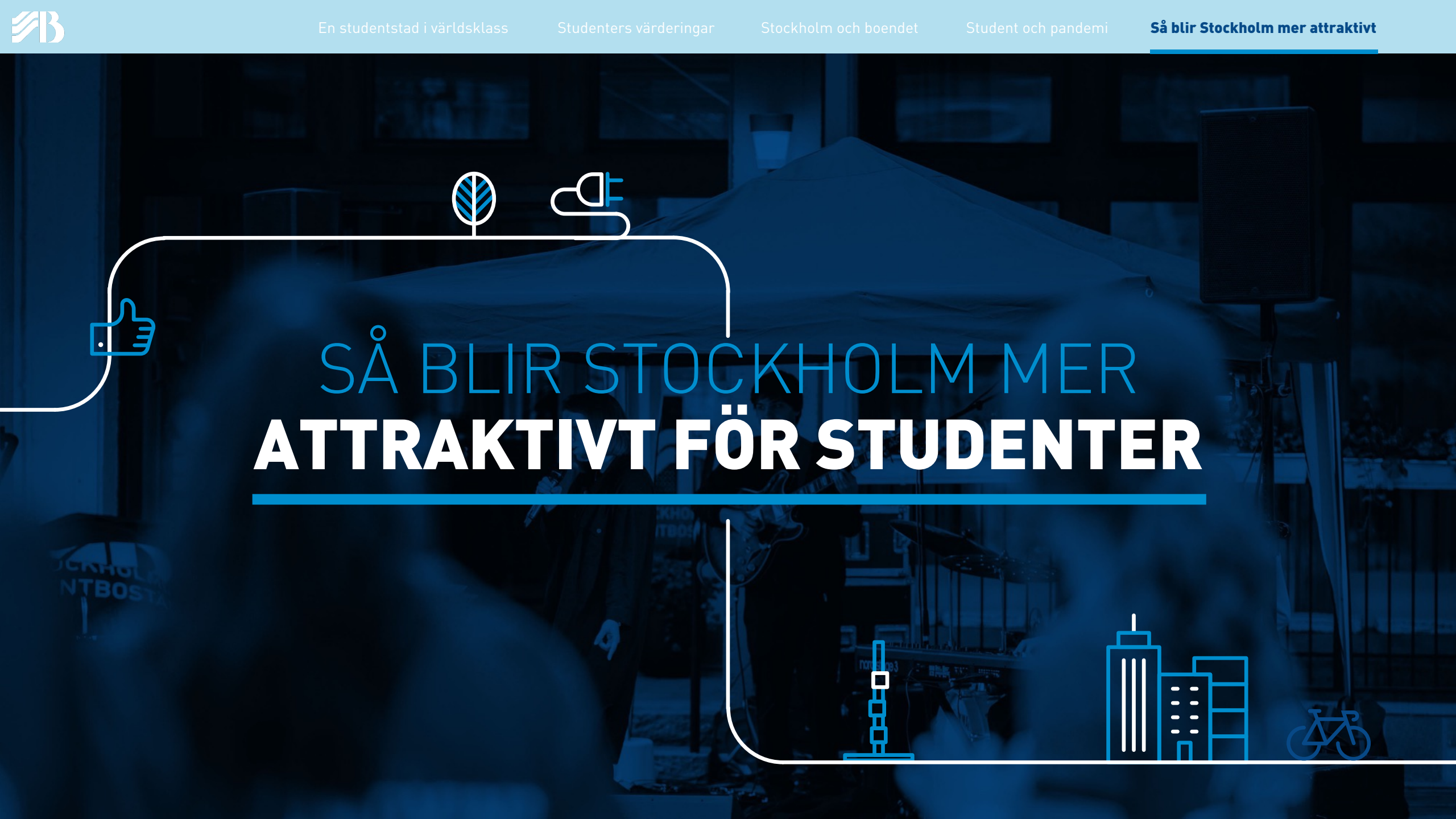
38

INGEN ÅSIKT

9

%

SÅ BLIR STOCKHOLM MER **ATTRAKTIVT FÖR STUDENTER**

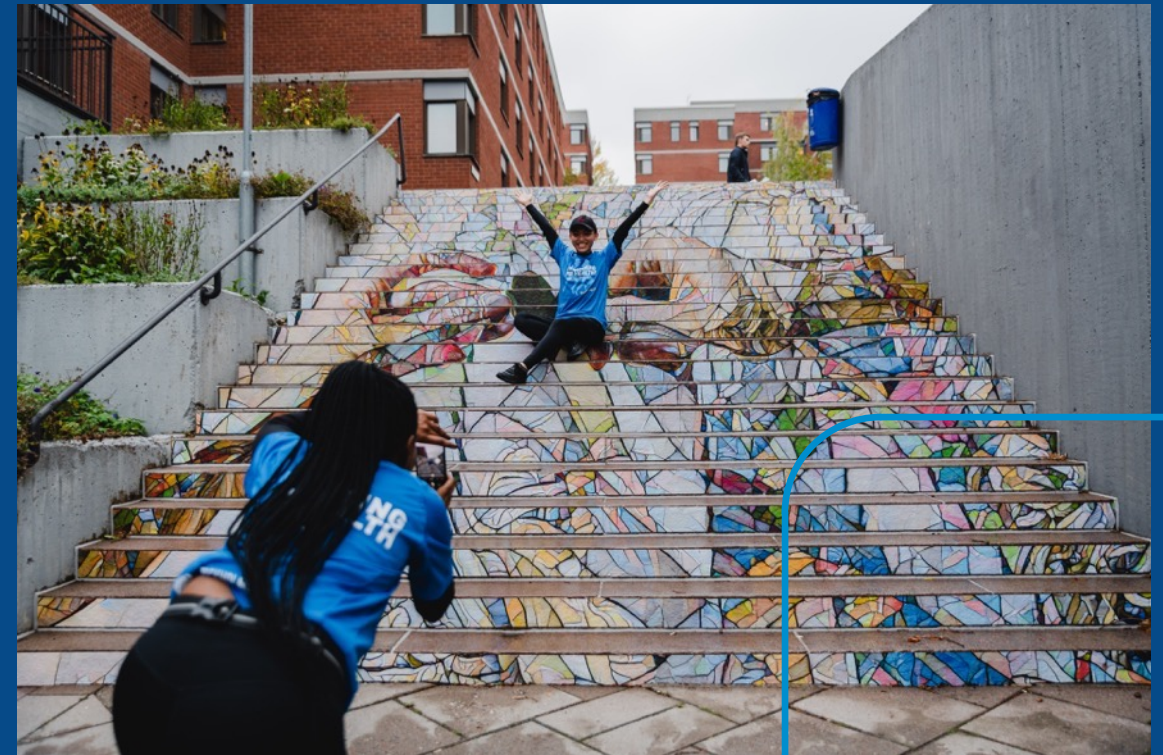
Älskad storstad där studenten måste få sätta sin prägel

Stockholm har flera uppsidor som studentstad. Det är en stad som uppskattas för att den kan erbjuda både stadspuls och inte minst väldigt bra lärosäten. Med andra ord har staden utmärkta förutsättningar för att nå målet om att vara navet i en av världens ledande kunskapsregioner.

Det som behöver utvecklas är stadens egen *studentstadsprägel*. Det finns städer idag som uppfattas som *studentstäder*, städer där studentlivet definierar stora delar av stadens identitet. Stockholm kommer aldrig bli en studentstad i den bemärkelsen, och behöver det inte heller. Däremot måste Stockholm hitta sin egen roll som studentstad.

London och Berlin är två städer som ofta hamnar i topp på listor över världens bästa studentstäder. Det är *storstäder* som inte första hand uppfattas som *studentstäder* men som ändå har ett högst levande studentliv i symbios med stadens puls.

Stockholms studentliv är inte på något sätt dåligt idag men studentlivet behöver utvecklas och bli mer inkluderat i stadslivet i övrigt.

Studenter vill ha trygghet – bygg mer campusnära

Att studenter eftersöker trygghet är en av den här undersökningens tydligaste resultat. Huruvida Stockholm upplevs som tryggt eller inte är med andra ord en nyckelfråga.

Ska Stockholm utvecklas som studentstad är det mycket viktigt att staden kan erbjuda studenter en bostad och en stadsmiljö där studenten känner sig trygg.

I våra undersökningar med våra över tio tusen hyresgäster uppger studenterna att de känner sig väldigt trygga. Samtidigt kan vi se att studenter vill bo campusnära med andra studenter.

Slutsatsen är således att fler campusnära bostäder är rätt väg för Stockholm eftersom att de bidrar med både ökad trygghet och skapar förutsättningar för ett attraktivare studentliv, större gemenskap och nöjdare studenter.

En gemensam framtidsbild av studentstockholms utveckling behövs

Det är av intresse för många att **Stockholm utvecklas till en studentstad i världsklass**. Staden ska inte bara kunna konkurrera med Uppsala och Lund, utan även med London, Paris och Amsterdam. Svårigheterna att få en studentbostad och det höga kostnadsläget håller dock tillbaka Stockholm. Svårigheten att få tag på en studentbostad drabbar staden i flera led.

Den student som väljer bort Stockholm i dag blir ännu en person som i praktiken sannolikt väljer bort Stockholm även för sitt första jobb och förmodligen också som plats för sitt liv i övrigt. I dag har vi en nettoutflyttning av människor i åldrarna 18–24 år och en svagare tilltro till framtidens arbetsmarknad och karriärmöjligheter i Stockholm.

Stockholms studentbostäders mål för det kommande året är att medverka till att politik, akademi, näringsliv, fastighetsbolagen och studentorganisationer tillsammans kan hitta forum för dialog där vi kan enas kring hur vi vill att Stockholm ska utvecklas som studentstad, för det angår oss alla. Hur kan vi öka och utveckla studentlivet? Hur kan vi sänka trösklar till det första jobbet? Och hur kan vi hitta vägar för att minska studentbostadsköerna?

Det här är frågor som ingen enskild aktör har alla svar på, därför behöver vi kraftsamla – och här både vill och kan vi bidra. Men vi kommer behöva hjälpas åt.

Fyra områden att utveckla

1

BOSTADSMARKNADEN

En bättre bostadsmarknad under och efter studietiden. Att bostadsmarknaden fungerar dåligt påverkar i allra högsta grad studenters möjlighet att få en bostad under studietiden och att ta sig vidare ut på marknaden efter examen.

2

CAMPUSMILJÖN

Studenter vill bo campusnära och ska Stockholm utvecklas behövs studentbostäder på platser som studenter tycker är de mest attraktiva. Stockholm behöver både fler och utbyggda campusområden med fler bostäder och levande miljöer.

3

STUDENTPRÄGELN

En starkare koppling mellan universiteten, högskolorna och övriga staden. Stockholm behöver likt London bli en stad där studenterna får vara med och sätta sin unika prägel på staden.

4

EKONOMIN

Åtgärder som förbättrar studenternas ekonomi. Ett CSN-tillägg för boende i mer kostsamma region är en möjlig väg, fler studentrabatter är en annan.

